

Scura in porto Belgico habitat. ancilla est duodecim anni aetate* et in magna villa laborat. familia Romana nomen* Quillius in villa habitat#. multi servi quoque in villa habitant#. familia Quillius sunt pater Severus, mater Aemilia, filius Marius, filia Flavia, et infans Rufus. Scura in Britannia erat parva* puella nomen* Bodua, sed nunc est ancilla nomen Scura. Severus Quintillius ancillam Scura nominebat quod magni oculi fulvi* habet, sicut sciurus#. etiam* nox est ubi Scura surgit. primus, ignisem# in culina curat. secundus, ad fontem^ cum urna* ambulat et aquam in villam portat. tertius, fructum# et panem familiae Quillius parat. mox solis ortus* est et Scura fructum, panem, et aquam ad cubiculum Aemiliae portat. cibum et aquam in mensam ponit. Aemilia signum dat et Scura cubiculum exit, ad allia* cubicula procedens# tandem* ad culinam revenit.

*years old

*named #lives

*little

*named

*brown eyes #like a squirrel

*still #fire ^well, fountain

*jar #fruit

*sunrise, dawn

*other #proceeding

*at last

in culina, coquus Libus holera secat*. Libus pullum# in mensa indicat^ et Scurae dicit, *cuts vegetables #chicken ^indicates
 "aquam coque* et pare pullum." itaque Scura aquam coquere incepit#. mox ancilla, pedibus tenens^, *boil #begins ^holding by the feet
 pullum in aquam ponit*. tum Scura pullum in mensa ponit* et omni pennae detrahet#. *places #plucks feathers
 tandem caput* et pedes absecat#. *head #cuts away

Scura est ancilla Britannica. Scura in villa Romana habitat*. familia Romana est pater Severus, *lives
 mater Aemilia, filius Marius, filia Flavia, et infans Rufus. Scura est tridecem anni* aetate.# Marius est *years #old
 quatordecem.* soror Flavia est duodecem#, et infans Rufus est quinque anni aetate. villa est in Britannia. *fourteen #twelve
 multi servi quoque in villa habitant. Libus est coquus. nunc* in culina laborat et cenam magnificam *now
 parat. cena est ostreas*, pisces, et porcus. Scura quoque in culina laborat. primus ancilla hola* secat# et *oysters #vegetables ^cuts
 hola in iuse* coquit. secundus Scura ostreas aperit#. haec est labora dura^. *soup #opens ^hard
 tandem cena est parata et hospes adveniunt! ancilla hospitibus ovae* et stramentis# fert. tum Scura *eggs #straws
 ostreas in triclinium portat. ostreas in mensam parvam ponit. tubicines ludent* et saltatrix# saltat. *flutists play #dancing girl
 hospes avide* saltatrix spectant ovas bibent#, et ostreas consumiunt... *eagerly, enjoyedly #drink

in atrio Petro pro* tres cistae# stat. "ecce hae cistae#, Sciure. hodie nautae nostrae navem piratam^ *in front of #chests ^pirate ship
 capiebant. hae cistae a nave pirate rapiebant*. in cistae sunt multi vestimentaef#. investige^ quae vestimentaef *seized #clothing items ^search
 ad quos servos decorum* sunt. cumulos# face et cumulos ad optos^ servos ferre." *are proper #piles ^appropriate

ancilla cistae aperit* et multi vestimentaef spectat. Scura sextus# cumuli facit. cumuli sunt Petro villicus, *opens #six
 Libo coquus, Luciae ornatix, Corinthus procuretur*, Timeo agaso#, et Scurae ipsa^ *steward #ostler (horse & stable man) ^herself
 ubi puella mantellam* inspicit, rem in sino# sensit. Scura digitis^ in sinum# ponit *cloak #lining ^fingers
 et tres aureii* extrahet#! *gold pieces #takes out

ancilla celerrime circumspemat et tres aureii in tunicam suam celat*. nunc# omni vestimentaef *hides #now
 diligentissime investigat. in calceo veto* duo nummos# invenit. Scura nummi non agnovit^ *old shoe #coins ^recognize
 sed argenti* sunt. puella iterum circumspemat, et hos# nummos quoque in tunicam suam celat^ *silver #these ^hides
 postremo*, in suturaef# mitraef rubraef ancilla gemmam rubram invenit! *last of all #lining ^of a red cap

quam laetus* et felix# est Scura, sed quam perterritus! cenam suam non consumire potest. *happy #lucky
 dormire quoque non potest. media nox in horto tacite* venit. sicut sciurus#, ancilla nummi^ *quietly #like a squirrel ^coins
 et gemmam humat*. *buries

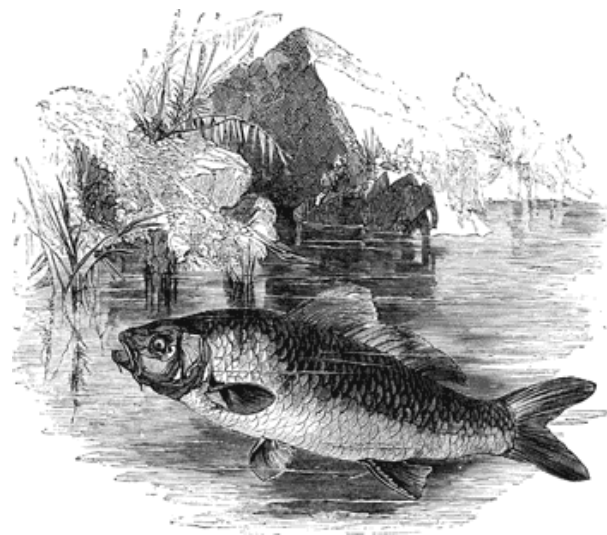

Gallia Belgica pauci* urbes habet et pauci* porti. Gesoriacum est parva# urbs, sed *few #small
 magnum portum habet. ubi Imperator* Romanorum Claudius Britanniam invadebat#, *emperor #invaded
 omnes naves ab* hoc porto navigabant. Claudius ipse#, cum elephantis, ab* Gesoriacum *from #himself
 ad* Britania navigabat. *to

hodie, Severus Quillius hunc portum praeest*. multi naves ad portum ab Britannia navigant#. *is in charge #sail
 hae naves plumbum*, servi, canes, et lanam# ferrent^. ubi hae naves reveniunt, *lead #wool ^bring
 vinum, vitrum*, frumentum#, et ferrarius^ ad Britannia portant. *glass #grain ^iron
 Severus a omnibus navibus vectigal* collegit# et ad Roma mittit^. *tax #collects ^sends

cotidie*, Scura naves spectant. Scura naves adveniens# et naves descedens^ videt. *every day #arriving ^leaving
 hic visus* puellam valde doloret#. ornatrix^ Lucia ancillam in horto invenit. *sight #saddens ^beautician-slave
 ancilla lacrimat*. "quid est, Sciure? cur lacrimas? num# Petro te iterum verberabat^?" *is crying #surely...didn't ^beat

"minime." puella dicit, "lacrimo quod domum meum desidero*. familiam meam..." *I miss
 "agnosco*, Bodua." inquit Lucia, "ego quoque." et servi dolori# manis prehenderunt^. *I know #sad ^clasp hands

media in villa Quintillius est peristylum*. peristylum tectum# non habet. *inner garden #roof

hortus pulcherrissimus est in peristylio, cum statuae satyri* et nymphae#. circum^ hoc hortum *satyrs #nymphs
sunt multae columnae* marmorae#. et media in horto est piscine^. *columns #marble ^fishpond

Severus Quintillius hanc piscinam valde amat*. cotidie#, dominus peristillum intrat, *loves #every day
laete* circumspicit, et ad piscinam procedit. Severus canistrum# panis et lagenam nutrituram^ *happily #basket ^nursing bottle
portat. ubi dominus ad piscinam venit, multi cyprini* in aquam videt. cyprini sunt albi, flavi#, et atri^. *carp #gold ^black
Severus panem in aquam iactat*, et pisces celeriter# panem consumunt. *throws #quickly

nunc dominus se demittet* et lagenam nutritam offert. tres magna caputa ex aquam surgunt#. *crouches #rise
Severus sonitos pulchros* audit, quod hi cyprini aurannuli# tintinabuli^ habent. *little sounds #earrings ^of bells
hi pisces avide lac* ex lagenam# bibent. Severus cyprini mulcet^ et cyprinibus suaviter *milk #bottle ^strokes
susurrat*, quod hos pisces praesertim# amat^. *whispers #especially ^loves

Corinthus est servus callidus*. hic servus legere# et scribere potest. hodie Corinthus in tablino laborat. *clever #to read
 servus ad mensa* sedet, et in mensa est tabula#. Corinthus stilum^ tenet et in papyram diligenter scribit. *at the table #map ^pen
 servus haec tabulam transcribet*. *is copying

Scura intrat et Corinthum intente spectat. “quid facis*, Corinthe?” ancilla rogat. “quid est haec pictura?” *you doing
 Corinthus ridet et dicit, “haec pictura est tabula. tabula demonstrat* Imperium Romanum. ibi# sunt *shows #there
 omniae terrae* Romanorum#. ego tabulam transcribo.^” *lands #of the Romans ^am copying

Scura non legere* potest, itaque rogat, “ubi est Britannia? ubi est villa nostra#?” *to read #our house

Corinthus indicat* et respondet, “specta. haec insula est Britannia. villa nostra est in parte australe#. *points #southern
 ibi* sumus. australior# sunt Belgicae, Germania, Galli, Helvetii^, et Itali. *there #more to the south ^Switzerland
 ibi est urbs Roma ipsa*, maior# quam omnes^.” *itself #greater ^them all

tum* Scura rogat, “sed ubi est familia mea? ubi est Graecia?” *then

Corinthus est commotus* et tabulam indicat; “haec terra est Graecia.” tum ridet. *emotionally moved

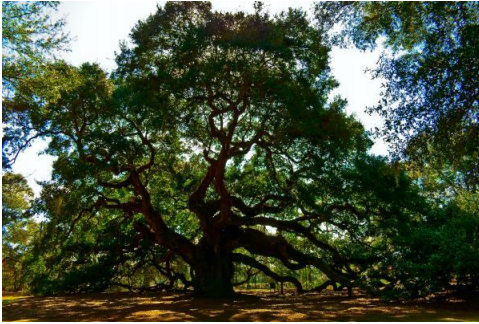

vir ianuam pulsat et Scura ad ianuam venit. vir est tessellator* itaque ancilla eum ad triclinium ducit. *mosaic maker

huc opus tessellatum* novum# est. tessellator cistam^ magnam portat. in cistam sunt multae *mosaic #new ^chest
 arcae* scortae#, et in arcis sunt parves lapides^ multum colorum. *boxes #leather ^small stones

Marius triclinium intrat. filius Severi* tessellatorem spectat. "quid facis#?" Marius rogat. *the son of Severus #you making
 tessellator iuveni respondet, "unguem* cancri# faco." itaque tessellator lapides elegit^, *claw #of a crab ^chooses
 gluten* parat, et lapides in gluten ponit, picturam faciens#. mox inquit, "putamen inglans^ paro." *cement #making ^walnut shell
 et brevi*, "hic est os cuniculi#." tum, "nunc gramen mali^ faco." *in a short while #rabbit bone ^apple core
 et tandem, "concha* ostrea est." *shell

ita vero. opus tessellatum in pavimentum* triclinii frusta# magnae cenae depinget^. *floor #scraps ^depicts, illustrates

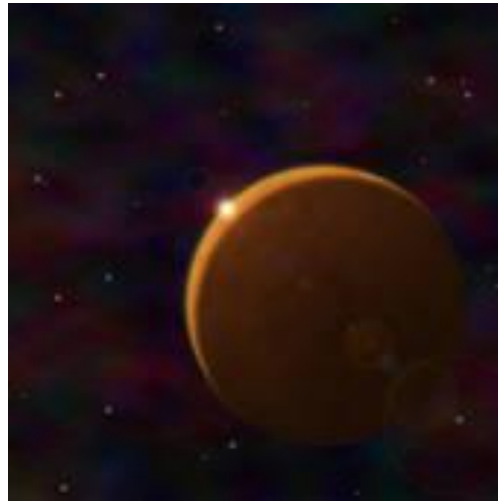
Lucia et Corinthus erant in porto Britannico. milites captivitas* ad nave ducebant#. omni captivitas* *prisoners #were leading
sunt viri. viri non sunt senes sed omnes barbae* longae habebant. omni Britanni in porto tacent#. *beards #are quiet
omnes solliciter* aut# iratus^ milites et captivitas spectant. *worriedly #or ^angrily
“quis* sunt has captivitas, Corinthe?” rogat Lucia. “cur sunt omnis Britanni tam# commotus^?” *who #so ^stirred up
“hi captivitas sunt sacerdotes * Druides#. navis hi Druidae ex Britannia ad Syriam transportat. *priests #Druid
in Syriam sacerdotes ac* servi laboraverint.#” *as #will work
“cur Romani sacerdotes Druides ex Britannia missent*?” *are sending
“Druidae Romani non amant. hi sacerdotes sunt poetae et medici* callidi.# *doctors #clever
omnes res magices* intellegunt# et Britanni hi Druidae valde honorant. in confinium^ *magical matters #understand ^hinterlands
Druidae quoque homines deibus* sacrificant. Romani hunc morem# odent^” *to the gods #custom, practice ^hate
Lucia inquit, “sed Romani gladiatores in arenae sacrificant.” Corinthus nihil dicit.
“cur Romani sacerdotes Druides ad Syriam missent*? cur non ad Gallia aut# Itallia? *are sending #or
“Druidae querces* et viscum# adorant. in Syriam querces et viscum non adsunt. *oak trees #mistletoe
Romani religiosum Druidae finire* volunt#.” *put an end to #want to

Severus et Corinthus ad portum ambulant. Severus servum emere* vult quod Timeus equi# *to buy #horses
et quoque hortum* curat. itaque dominus hortatur# quaerit in porto, Corinthus navem venalicii^ videt *garden #gardener ^of a slavedealer
venalicius multi servi offert. hi servi sunt feminae et viri, veti* et adolescens#. Corinthus venalicio dicit, *old #young
nos hortatur quaerimus*. habesne# servum aptum^?" *we're looking for #do you have ^suitable, appropriate
"certe habeo! hic servus est hortatur doctissime*!" venalicius inquit et avide# ridet. *very skillful #eagerly
Corinthus manus* servi inspicit. mani* sunt mollis#. Corinthus tunicam servi abtrahet^ *hand/hands #soft ^pulls back
et tintramenta* inspicit#. "hic servus est sacerdos Cybeli^, non hortatur." *tattoos #inspects ^of Cybele (eastern goddess)
"mane*!" clamat servus, "ita vero. sacerdos Cybeli eram#, sed ego discere^ possum *wait! #I was ^to learn
hortum curare*. ego quoque sum astrologus doctus#, itaque totam^ familiam curare possum." *to care for #skilled ^whole
"venalice*, hic hortatur falsus#, quanti^ est?" rogavit Corinthus. *slavedealer #fake ^how much
"ego quingentum* denarii cupio#." respondet venalicius. *five hundred #I want
"ducentum* denarii tibi offero." inquit Corinthus. *two hundred
"quadracentum denarii..." respondet venalicius.
Corinthus dicit, "tricentum denarii offero. placetne* tibi?" *does that suit
venalicius adnudet*. "mihi placet." inquit. *nods
Corinthus dominum spectat et Severus adnudet. itaque Septimus astrologum et hortaturum emebat.* *bought

Aemilia servum novum* Atterus nominabat quod capillis# attar^ est. Timeus Attero omnes *new #hair ^black
in horto demonstravit* et Atterus discipulus# optimus erat. nunc, Atterus in perystilio rosam tondet^. *showed #student ^trims
Aemilia prope* piscinam stat. domina Attero rogat, " Attere, tu scis#, ego infantem expecto." *near, next to #know
Atterus adnudet* et dicit, "gaude#, domina mea!" *nods #rejoice
"ego scire* volo#, puella aut puer erit^? *to know #I want ^it will be
bonam* aut malam# fortunam expectat?" domina anxius rogat. *good #bad
Atterus dominae respondet, "non facile* est res occultes# stellarum^ scire. *easy #secret matters ^of the stars
primus necesse est mihi diem natalis* et regionem# natalis tuae et maritae^ tua scire. *birthday #place ^of you and your husband
tum, necesse est mihi multi rationes* facere#. si maritus consensus^ est, *calculations #to make ^in agreement
nos in tablino convenire* possumus#." *meet #we can
"ego domino rogavero*, et preces Bonae Deae# offerevero.^" *will ask #to the Good Goddess ^I will offer

itaque Severus, Aemilia, Corinthus, et Atterus post cenam in tablino convenibant*. primus, Atterus *met, gathered
 silentium postulat*. tum astrologus suffimen# incendit et preces^ Cybelae offert. *asked for silence #incense ^prayers
 dominus, domina, et scriba* preces Bonae Deae et Fortunae# offerent. *secretary/accountant #to the god Fortune/Fate
 postea*, Atterus diem natalis# et regionem natalis# dominae et domini rogat. *after that #of birth
 astrologus quoque rogat ubi infans expectus est. omnes in papyrum scribit. deinde,* cum filo# et stylo^ *then #string ^pen
 orbem* facit. rationes# diu^ facit, *circle #calculations ^for a long time
 at interdum* orbem cum regulo# dividet, signi^ scribens. *now and then #ruler ^signs
 tandem* dicit, "infans puer erit." et omni Romani gaudeunt#. "sed periculum^ quoque adest. *at last #rejoiced ^danger
 stella errens* rubra, stella dei belli#, fortasse fortior^ dominat quam bona est. *planet #of the god of war ^perhaps stronger
 infans aut* gladiubrachium# fortissimum habeverit^ aut* vitam brevissimam." *either...or #sword-arm ^will have

annis ducentibus* Imperatorum Romanum bellum# cum Carthaginae gerebat^. hic bellum *200 years ago #war ^carried out
erat plerisque* in Siciliae, circum urbem Syracusae. in proelio singularo#, Romam duriter^ *mostly #a particular battle ^severely
superatus* erat. ut# populus adlevare^, senatus festivum Saturnalia nuntiavit. *defeated #in order ^to lift the spirits
dum* hoc festivum magna desipientia# licitum^ est... *during #silliness ^allowed

Scura et Lucia secunda hora* etium# dormiunt. Aemilia et Flavia aerium^ ancillarum *maybe 7:00 am #still ^loft
intran. "Io Saturnalia!" clamant. "nos ancillae misellae* vobis prandium# ferrimus.^ *miserable #breakfast/brunch ^bring
nos has placentae* etiam iam# coquebamus!" *these cakes/rolls/buns #just now ^we've cooked
(veracite*, Libus et Scura ipse# placentae heri^ coquebant.) *actually #themselves ^yesterday

placentae mel* et cinnamomum# habent. Scura et Lucia placentae consumire incipient^. *honey #cinnamon ^begin
tum Lucia dicit, "vostra* placentae nobis placant#. quid hodie gerem^?" *your #please us ^would I be wearing

"stola magnifica, domina. caerulea est, et dominae* Scurae ricam# croceam^ habemus. *for the lady #veil ^yellow
pulcherissima est!" (veracite, Lucia haec vestimenta* bene agnovit#. haec vestimenta veta^ *clothing items #knows well ^old
et inurbana* sunt. sed omnes bona ludent# ubi Saturnalia est.) *unfashionable #plays along sportingly

etium* Saturnalia est*. Timeus, Libus, et Atterus sunt in triclinio. servi in lectis recumbent et alea# *it is still #dice
in parvae mensae iactant. ases# sunt in mensa et in lectis. Timeus alea iactat# et alea quattuor et tres efficiunt.^ *coppers #throws ^show up
Atterus iactat et alea sunt quinque et sex. hortatur-astrologus cachinat*. *laughs

Libus iratus alea iactat. alea in mensa sex et sex efficiunt. "basilicus!* euge! omnes meus est!" *the royal robe (today we say "boxcars")
et coquus omnes ases in mensa collegit*. "serve pessime!# plus vinum!" coquus clamat. *gathers, collects #no-good, rotten

Petro cum urna* intrat. "certe, domine." inquit, et vilicus vinum coquo et omnis servis effundet#. *pitcher #pours
"et cupisne* modicum# adipati linguae phoenicopteri^, domine?" (Timeus et Atterus rident.) *would you like #a little ^flamingo tongue pastry

"fortasse* postea#." inquit coquus. itaque servi iterum pecuniam suam in mensa poniunt^. *perhaps #later ^place
Timeus iactat et alea sunt duo et tres. Atterus alea iactat. unus et duo videt.

Libus cachinat* et alea iactat. alea unus et unus efficiunt. "canicula*! di immortales! coquus vituperat. *laughs #the little bitch
agaso, hortatur-astrologus, et vilicus valde cachinant, et Timeus pecuniam collegit. Io Saturnalia!

Lucia ancillae fabulam ex domum suam* in Graecia narrat:

* her home

olim erat iuvenis pulcherrisimus* nomens Narcissus. omnae puellae Narcissum amebant#, *very beautiful #loved
 sed nihil illis* curavit. puella Echo tot# Narcissum amabat, consumire cessebat^. Narcissus *for them #so...much ^stopped eating
 etiam* nihil curavit. mox# Echo erat mortuus. dea Aphrodite erat valde irata et imprecationem^ *still #soon ^curse/spell
 in Narcissum iactebat.* *cast

itaque, ubi Narcissus in sylva* ambulabat, fluentum# adveniebat^. iuvenis recumbebat *woods,forest #stream ^came upon
 ut* aquam bibere. Narcissus in aqua imaginem sibi# repercussus^ videbat. statim iuvenis imaginem *in order to #of himself ^reflected
 pulchrum valde amat. "ego te amo! tu me amis*?" dixit. sed imago nihil respondebat. Narcissus temptebat# *do you love me #tried
 deliciam* suam tangere#, sed imaginem evanuit^. iterum et iterum imaginem evanuit^. *darling #to touch ^vanished

Narcissus imaginem in fluentum non descendere* potuit#. aquam bibere non potuit# quod deliciae evanuit. *leave #was not able
 quoque cibi*, nihil aderat#. post paucos^ dies, Narcissus erat mortuus. *of food #was there ^a few

sed dei miserescabant* Narcissi et eum in florem vertebant#. quod Echo quoque miserescabant, *felt compassion for #turned
 vox* immortale faciebant#. *voice #they made

necesse est Severo virum elegere* portae urbis praesesse#. dominus ad thermae^ ambulat et viri *to choose #to be in charge ^baths
in tepidarium* spectat. hic viri certamen# habebant. quid vir maiorum aspergum^ *medium temp. room #contest ^bigger splash
in balneo* facere potest? Belericus, vir obesissimus#, victor apparit^. sed Fulvus Belerico dicit, *pool #very overweight ^appeared
"sponsonem* tibi habeo. ego maiorum aspergum# quam tu^ facere possum." *bet,wager #splash ^than you
Belericus Fulvus spectat, cachinat*, et respondet, "quanti# est haec sponso?" *laughs #how much
Fulvus pecuniam suam numerat. "octaginta* denarii." inquit et ridet. *eighty
"profecto!*" Belericus dicit et, pedes tenens#, in balneum salit^. erat enormissimus aspergus *but of course #holding ^jumps
et omni viri in tepiderio plaudunt. "illum supera*!" Belericus Fulvo dicit. *beat that
Fulvus iterum ridet et amici susurra*. amici pyramidem prope# balneum faciunt et Fulvus pyramidem *whispers #next to
ascendit*. ab apece# pyramedis in balneum salit! viri in tepidario etiam maiorum aspergum vident et audiunt, *climbs #from the top
etiam* clamosior# plaudunt. *even #more noisily
Belericus amici quoque vocat. hi amicis quoque pyramidem faciunt. sed ubi Belericus pyramidem ascendere temptat, pyramis iterum et
iterum comminutus* est quod ille tot# obsessus erat. omnes, Belericus quoque, cachinant.^ *falls to pieces #so ^laugh
Belericus Fulvo dicit, "tu certamen et sponso vincis*!", ridet, et eo# pecuniam tradit. *win #to him
Severus decernit* Fulvam porti urbis praesesse facere# quod callidus# est. Severus quoque decernit* *decides #make in charge
Belericum dieum fariarum* praesesse facere. *of festival days

ubi Aemilia initium* natalis sensit, Lucia Scuram missit obstetrix# ferre^ . ubi obstetrix *beginning #midwife ^to bring
 adveniebat, Lucia ianuam cubiculi Aemiliae claudebat* . omnes soniti# laborae quinque horae audebant^ . *closed #sounds ^heard
 tandem* , in cubiculo obstetrix infantem lavat# et Aemiliae demonstrat^ . Aemilia *at last #washes ^shows
 oculi* ad murem# vertit et valde lacrimat^ . obstetrix infantem in tablinum portat et in *eyes #toward the wall ^cries
 pavementum* pro# Severus ponit^ . *floor #in front of ^places
 infantem maculum* habet maculum* est rubra sicut sanguis# aut vinum . maculum quoque ab^ *stain #blood ^from
 ora* ad cubitum# extendit . Severus obstetricem spectat et infantem non tollet^ . itaque obstetrix infantem tollet^ *mouth #elbow ^pick up
 et e tablinum exit . obstetrix cum infantem in canistrae* villam discedit# . *basket #leaves
 Scura Luciae rogat, "quid obstetrix facit? infantem deseret* in angiporto# aut in sterquilinio^?" *abandon #alley ^dungheap
 (Atterus atrium intrat) "minime," respondet Lucia. "hic infans est infelix* . nemo# hoc infantem *unlucky,cursed #no one
 adoptare vult . etiam* venalicii hoc infantem non cupiunt# . obstetrix lapides^ in canistram *even #don't want ^stones
 poneverit* et eum in mare# iactaverit^ ." *will put #the sea ^will throw
 Atterus iratus inquit, "hi* Romani sunt barbari# ." *these #barbarians

.....

postridie in horto, Scura est tristis* quod infantem in mare insistet#. Timeo dicit "in terra^ mea *sad #dwells upon ^(home)land
infanti et liberi* quoque deseretus erant, sed solus# dum fames^ nos fabulam habemus... *children #only ^during famine

Gretchen et Iohan in silvam cum patre et novercae* habitant. hiems# adveniebat et fames^ *stepmother #winter ^famine
terram incidebat*. novercae patrem persuadebat liberi# in sylvae deserere^. sed Iohan hoc *struck #children ^to abandon
colloquium* audiebat. pater liberi vocavit ut# in silvam ambulare et eos^ deserere. *conversation #in order ^them

Iohan patrem petebat* ut liberi modicum# panem habent. *begged #a little ^might have

sed liberi panem non consumiebant. Iohan tractum* micarum# faciebat ut liberi domum iterum invenire^ *trail #of crumbs ^to find
potent*. longe in silvam, pater liberi duxit et panem parvior# fiebat^. *might be able #smaller ^became

tandem, longissime* in silvam, pater dixit, "mane huc#. mox reveno." et in silvam evanuit^. *very far #stay here ^he vanished
Gretchen incipiebat* lacrimare# et Iohan sororis inquit, "noli^ lacrimare#! *began #(to) cry ^don't

tractus micarum* nos ad domum duciverit#!" sed eheu! aves^ *trail of crumbs #will lead ^birds

esuriens* omnia micae# consumiebat. tractus domi quoque evanuit^! *starving #crumbs ^had vanished

Gretchen et Iohan diu* in sylvam aberrabant#. tandem domum mirabilem inveniebant^ *for a long time #wandered ^they found
 muri* et tectum# domi a placenta factus^ erant. liberi incipiebant domum consumire, *walls #roof ^made of cake
 ubi anus* apparabat! quamquam# erat paene caeca^, anus* Iohan statim rapit *old woman #although ^almost blind
 et eum in cavea* ponebat. anus puerum quadradecem dies saginabat#, quod eum consumire volebat^. *cage #fattened ^wanted to
 tandem, anus ignisem* in furno# incendebat^ et, cum ianua *fire #oven ^lit
 aperata*, puellae dixit, "subside te huc# et introspice^". ego non bene videre possum." *open #crouch here ^peek inside
 "demonstra* mihi." inquit Gretchen. itaque anus se# pro^ ianua furni subsidebat#. *show #crouched herself ^in front
 statim* puella anem in furnum impellebat# et ianuam claudebat^. tum Gretchen fratrem liberavit. *immediately #drove ^closed
 in domo anis* liberi multi gemmas inveniebant#. hi gemmas capiebant^ *of the old woman #found ^they took
 et cum auxillio* cygni# magici domum adveniebant^. *help #swan ^arrived
 noverca* scelesta# interea^ mortuus erat. *stepmother #wicked ^in the mean time
 itaque Gretchen, Iohan et pater posthanc* semper# feliciter^ vivebant. *after this #always ^happily

Aemilia et Scura in urbe sunt. feminae per vias ambulant et in multae tabernae spectant.

Aemilia pocula* nova# quaerit^. domina et ancilla tabernam intrant. Aemilia tabernario dicit, *winecups #new ^is looking for
 “pocula nova quaero*.” *I’m looking for

“bene*, domina!” respondet tabernarius. “multa pocula habeo. hi# sunt pocula pulchra^ *very well #these ^beautiful
 ex Graecia.” et tabernarius pocula fabulae* Graecae depingens# offeret. *stories, fables #depicting

“haec pocula sunt pulcherissima,” Aemilia dicit, “sed pocula argentea* non quaerit *silver
 quod pocula argentea iam# habeo.” #already

“certe*, domina!” respondet tabernarius. “pocula aenea# quaeris? multa pocula pulchra...” *certainly, of course #bronze
 “pocula aenea non quaero quod non elegans*, non urbana#, sunt.” *elegant #distinguished

“certe, domina!” tabernarius dicit et cistam* aperit. “hic# sunt pocula nova^ ex Aegyptia. *chest #here ^new

haec* sunt vitreus# caeruleus et animala mirabilia depingent^. *these #glass ^depict, portray
 hic* est leo et crocodilus confundus#. hic* est homo et aquila confundus#. hic est...” *here #mixed, blended together

haec pocula dominae et ancillae valde placant.* “quanti# sunt?” rogat Aemilia. *please #how much

“octdecem* denarii.#” respondet tabernarius. *eighteen #silver pieces (about \$5 each)

“nimium* postulas#! pocula sunt vitreus, non aureus^! quindecim offero.” *too much #you ask ^gold

“necesse est mihi saltem* septdecem# denarii habeo.” *at least #seventeen

Aemilia pocula intente spectat. “mihi placent*.” dicit domina et tabernario pecuniam tradit#. *they please me #hands

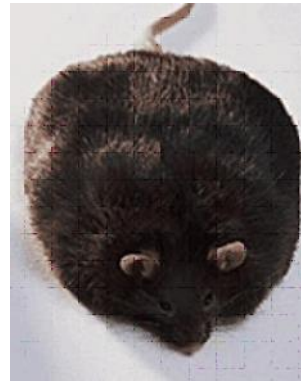
tabernarius cistam* claudet# et Scurae tradit. feminae ad villam reveniunt^ et culinam intrant... *chest #closes ^return

...in culina, Scura pocula nova* in mensam ponit. Libus intrat et pocula videt. “quam# pulchra sunt pocula nova*!” *new #how
coqus subligaculum* detrahet# et in mensam ponit. Libus pocula tenet^ et inspectat, “Aegyptia sunt. *apron #pulls off ^holds
specta animala mirabilia. ecce! hoc animal est serpens et hippopotamus confundis*. hoc animal est fortasse# *mixed,blended #maybe
lupus et equus. quam* splendida sunt! quam* elegans! quam urbana#!” *how #fashionable

coqus et ancilla culinam exunt et nox* advenit. Minimus culinam intrat. mus# micao^ in mensa *night #mouse ^crumbs
quaerit et subligaculum* ascendit#. nunc mus in mensa est et micao laete consumit. felis Vibrissa Minimum audit *apron #climbs
et in culinam ambulat. subito* felis in mensam salit#. Vibrissa murem in mensa per pocula agitacul^ eheu! *suddenly #jumps ^chases
multa pocula ad pavimentum* cadent#. multa sunt fracta^ *floor #fall ^broken

Libus clamorem* audit et in culinam currit#. Vibrissam in mensa videt et pocula fracta in pavimento spectat. *noise #runs
(coqus Minimum non videt.) “di immortales!” coqus clamat. “Vibrisse! “ Libus scopulum* rapit#, Vibrissam *broom #seizes
flagellat*, et in peristyllium agitacul#. Vibrissa in arborem^ fugit et coquum iratissime spectat.... *swats #chases ^tree

mater Aemiliae* villam novam celebrat, et domina cenam magnificam postulat. itaque Libus placentam# *Aemilia's mother #cake
 magnificam parat. placenta sicut* villa nova erit#. coquus partes villae separatim^ coquit, quod *just like #will be ^separately
 placenta-villa tot magna erit. coquus amygdalum* fulvum# , atrum^, et rubrum facebat. porta, fenestrae, *almond paste #brown ^black
 et tectum* villae sunt amygdalum. Libus ridet et placentam in armarium# caute^ ponit. *roof #cabinet ^carefully

nox* advenit# et Minimus culinam intrat. euge! Vibrissa non adest! mus ad armarium procedit et sub ianuam *nighttime #arrives
 repet*. primus, fenestram# atram consumit. secundus ianuam fulvum^ consumit. deinde Minimus *crawls #window ^brown
 placentam-villam intrat et partem interioris* consumit. *part of the interior

nunc Minimus armarium exire temptat*. sed mus sub portam non repere# potest, quod tot obesus est. *tries to leave #crawl
 itaque in placenta se celat*. mane# advenit et Libus armarium aperit^. eheu! placenta-villa est ruina! *hides himself #morning ^opens
 coquus et Scura tristis* placentam tollent#. mus ex placentam salit^. "mater deibus!" Libus clamat. *sadly #pick up ^jumps

coquus in peristyllium currit. Vibrissa est etiam* in arbore#. Libus leniter^ vocat, "Vibrissa, *still #tree ^softly
 deliciae* mea, ad culinam revene#. ego pisces tibi habeo...et cremorem^ suavem." sed Vibrissa non *darling,pet #return ^cream
 movet.* fortasse cras#. felis est etiam^ iratissima. *move #tomorrow ^still

Candidus in culina laborat. coquus est iratus. “Scure, ubi es?” clamat. “vene huc*! statim#!” *come here #immediately

ancilla celeriter culinam intrat. “Scure, ubi est lac*? nonne# in culina etiam^ lactem habemus?” *milk #surely ^still

“tu omnem lactem et cremorem* Vibrissae dedit#, ut felis ad culinam revenet^.” *cream #gave ^would return

“ita vero. haec pecuniam cape*. ferre hanc ollam in urbem et lactem eme#. ego flannam^ paro *take #buy ^custard

et necesse est lactem habere. casseum acutum* quoque eme.” *sharp

itaque ancilla pecuniam et ollam capit, villam exit, et ad urbem ambulat. in urbe sunt multae tabernae. Scura non legere potest, sed

tabernam aptam* conspicit#. haec taberna sculpturam capri^ in muro habet, *right, appropriate #spots ^of a goat

quod lactario* est. multi fili cassiarum# a tecto^ *dairy #strings of cheeses ^from the ceiling

dependant*. tres magnae ollae# sunt in pavimento^. *are hanging #jugs ^floor

“quid cupis*?” rogat tabernarius. *you want

“lactem cupio.” respondet Scura et ollam suam tabernario tradit. tabernarius lactem in ollam effundet* et ollam ancillae tradit. *pours

“etiam aliquid*?” rogat tabernarius. *something else

“et casseum acutum*.” Scura inquit. tabernarius multa cassia in filo# indicat^. *sharp #on a string ^points out

“hoc casseum.” ancilla dicit, et casseum indicat.

“bene.” tabernarius respondet et casseum e filum absecat*. tum Scura tabernario pecuniam tradit et ad villam revenit. *cuts away from

in culina, Candidus flannam* parat. primus, Scura quindecim ovae# in magnam ollam fractat^. *custard #eggs ^breaks
 tum coquus sex pocculi* lactis in ollam effundet. septem cocleara# melis^ addidit. *cups #spoons ^of honey
 ita* Candidus flannam optimam parare# incepit^. *in this way #to prepare ^begins
 “cras* Marius diem natalem celebrat. filius domini# flannam valde amat, et ego scio^ *tomorrow #son of the master ^know
 examussim* quo modo# flannam suam parare!” coquus parvam ollam semenis piperis^ *exactly #how (what way) ^of pepper seeds
 Scurae tradit. “mole* in pulvem# septem semen^.” *crush #powder ^seeds
 dum* ancilla septem semen numerat et in pulvem molet, Candidus ollam alliam# apperit^. *while #another ^opens
 “hic est myristica*, condimentum# pretiossum^ ex Indum!” *nutmeg #spice ^expensive, precious
 et coquus modicum* myristicae in semen piperis cadit#. “Marius myristica in flannam valde amat!” *a little bit #drops
 Scura myriticam quoque in pulvem* molet#. tandem omnes est pulvis*. *powder #grinds
 ubi piperis et myristica paratus est,, coquus hoc modicum* in ovae, mellen* et lactem cadit^. *little bit #honey ^drops
 tum omnes valde flagellat*. deinde Candidus et Scura octdecem pocula farinae# formant.^ *whips #of dough ^shape, form
 tandem* haec pocula complent# et coquent^. *at last #they fill ^bake

mane* est et Marius laetissime# surgit. nunc est quindecem anni aetate.^ “vir sum, *morning #very happily ^years old
 non puer.” sibi* dicit. iuvenis tunicam indit# et tablino intrat. in tablino patrem et matrem expectat. *to himself #puts on
 Atterus et Lepidina cum sacerdote* intrant. sacerdos* solemniter barbam# Mari absecat^, *priest #beard ^cuts away
 paucas capilles* in parvam arcam# ponit, et omnes ad lararium^ procedent. pro larario^ *the few hairs #box ^household shrine
 omnes* preces# offerant. tum ad viam exiunt. *everyone #prayers
 ecce! omni amici familiae* adsunt! omnes# ad templum Mari procedent. in hoc templo, *of the family #everyone
 sacerdos arcam* in aram# ponit. sacerdos capilles iuvenis in ignisem^ offert. Marius togam *box #altar ^fire
 indit* et orationem# dat^. *puts on #speech ^gives
 iuvenis patro et matrae gratias agit et cives* fidelis# se promissit^. *citizen #faithful ^promises/pledges himself
 familia ad villam reveniunt et hospes* accipient#. *guests #receive
 tubicines* carminae# laetissimae ludent^. *flute players #songs ^play
 hospes multum cibum et vinum consumiunt. Marius iterum orationem* dat# et hospes valde plaudant. *speech #gives
 tandem* Scura flannam# in triclinium fert. Marius flannam# gustat^. “optime!” dicit *at last #custard ^tastes
 et ille ipse* signum dat hospitibus# flannam dare^. Marius est laetissime quod togam *himself #to the guests ^to give
 gerit*, cives# Romanus est, et non diutius^ puer. *wears #citizen ^no longer

nox advenit et Scura Rufum dormire parat. filius domini iterum ancillae dicit, “Scure, narra mihi fabulam.” itaque, Scura Rufo haec fabulam narrat:

olim erat mater nomens Aelia et filius nomens Iacobus. haec mater et filius pauperissimae* erant. hiems# *very poor #winter appropinquavit* et frigidae erant, quod nulli mantelli# et nullum lignum^ habebant. *was approaching #cloaks ^firewood

“Iacobe, “mater inquit, “cibum vaccae* non habemus. cape# vaccam in urbem. vende^ vaccam *for the cow #take ^sell et eme* mantelli et lignum.” itaque Iacobus vaccam capit et iter# ad urbem inceptit^.

mox* Iacobus revenit et vaccam non habet. “ubi sunt mantelli#?” rogat Aelia. “ubi est lignum^?” *soon #cloaks ^firewood

“haec tres legumena* magica pro vacca accipiebam#! haec legumena* magica omnes curaverint^!” *beans #I accepted ^will take care

“puer stultissime! caudex!* nunc sumus mortues! “ clamat Aelia, et tres legumena ex fenestram# iactat. *idiot #window ^throws

avis* legumenem primum videt et consummit. legumen secundum in viam cadit# et plaustrum^ *bird #falls ^cart

hoc legumenem molet*. sed legumen tertiam in humen# cadit et coalescat^... *crushes #soil, earth ^takes root

...mane*, Iacobus et Aelia surgunt. sed fenestrae erant obscurae#. iuvenis et mater per fenestram spectant. *in the morning #darkened
ecce! pro domo* erat ingens caulis legumenis#! “hoc est salus nostris!^” clamat Iacobus. *house #beanstalk ^our salvation/well-being
per portam currit* et caulem ascendere# incepit^. *runs #to climb ^begins

“siste!* siste Iacobe!” mater clamat, sed filius caulem# longior^ ascendit. mox mater filium *stop #stalk ^further
non diutius* videre potest, quod iuvenis in nubes# evanuit^. *no longer #clouds ^had vanished

ubi Iacobus super* nubibus advenit, circumspicit. ingentum# castellum^ videt. iuvenis ad castellum# *above #huge ^castle
procedit et ingentam ianuam videt. ianua erat aperta*! itaque Iacobus castellum intrat. in castella, multi divitae# spectat. *open #riches
sed iuvenis pullum*capit, ad caulem# revenit, et ad domum^ descendit. *chicken #stalk ^home

filius omnes matrae narrat. Aelia iratissime erat. “tot* divitae# et tu pullum^ capit? puer stultissime! *so much #riches ^chicken
caudex!” et mater pullum per fenestram in hortum iacat*. sed mane, pullum in horto tres ovae aureae# parebat^. *throws #golden ^laid

mater filio dicit, “Iacobe, mirabile*wonderful es!” Aelia unam ovam# capit et in urbem venit. *wonderful #egg
in tabernis, mater mantelli* et asciam# emit. a vicino^, *cloaks #an axe ^from a neighbor
lignum* et vaccam# aliam^ emit... *firewood #cow ^another

...Iacobus et mater salvi* et commode# errant. sed Aelia plus divitiae^ cupiebat. “Iacobe, “ dicit, *safe #comfortable ^riches
“iterum* caulem legumenem# ascende. iterum* aliquid^ domum ferre.” *again #beanstalk ^something
itaque, iuvenis iterum caulem legumenem ascendit. per nubes* ascendit et tandem castellum iterum videt. *through the clouds
Iacobus ad castellum procedit et fidem* audit. castellam intrat et fidicinam# cantans^ quoque audit. *harp #harpist ^singing
tum triclinium appropinquat*. in triclinio, iuvenis gigantem# videt. gigas# dormit. Iacobus etiam^ *approaches #giant ^still
fidem* et fidicinam cantans# audit. sed nulla fidicinam videt, solus^ fidem*. *harp #harpist singing ^only
fides ipsa* ludet# et cantat^! *itself #is playing ^is singing
iuvenis in mensa ascendit* et fidem# rapit^. fides# *climbs #harp ^seizes
etiam* ludet# et cantat^, itaque gigas etiam* dormit. Iacobus ab mensa descendit et triclinium exit. *still #plays ^sings
fides* etiam# ludet et cantat. gigas etiam# fidem* audit^ et dormit. *harp #still ^hears
Iacobus castellum exit et ad caulem legumenem currit. eheu! gigas nunc fidem non audit. gigas non dormit, sed surgit et fremit,* *roars
” homo agilis* et homo furtivus#, olfacio sanguinem^ hominis mortuis!” *nimble, agile #sneaky ^I smell the blood
nunc fides non diutius* ludet#. non diutius* cantat^ *no longer #plays ^sings
. fides susurrat*, “curre Iacobe, curre sicut# ventus^!” *whispers #like ^the wind

...

iuvenis celeriter* caulem# descendet. gigantem audit, quoque descendens, “homo agilis et homo furtivus...” *quickly #stalk

Iacobus ad cumulum* ligneum# currit, fidem cadet^, *pile #of wood ^drops

et asciam* novam# rapit. celeriter caulem legumenem persecat^ et fugit. *axe #new ^cuts through

caulis legumenis cum gigantem ad terram cedit*. simulatque# gigas mortuus erat, *fell #as soon as

fides in puella pulchra vertivit*. puella Iacobum amplexus# tenebat#. *turned #embraced

“defixa* eram.” dixit. “tu me liberavistis#!” *under a spell #have freed

Iacobus puellam in matrimonium accepiebat*. Aelia, filius et uxor posthanc semper# feliciter vivebant. *took in marriage #ever after

-----

“gratias ago, Scure.” Rufus ancillae dixit. “fabula erat optima. nunc feliciter* obdormio#!” * happily #I’m going to sleep

Aemilia, Flavia, et Rufus erant in peristyllo*. Aemilia epistulam# scribebat et filia Flavia librum^ *inner garden #letter ^book
legebat*. Rufus placenta# tenebat^ et consumavit. placenta Rufo valde placet quod suavissima est. *was reading #bun, roll ^was holding
mel* ex placenta erat in mane sui#. apis^ *honey #his hand ^a bee
mellen* olfecit# et in manem consedebat^. *honey #smells ^settles
“Rufe, “ soror Flavia dixit, “noli* tangere#!” sed Rufus iratus apem flagellavit^. *don’t #touch ^swatted
apis statim* infantem pungebat#. Rufus ululavit^ *immediately #stung ^screamed
et brachiam* ferociter coruscebat#. “Rufe, numquam^ apem tange!” Aemilia dixit. *arm #swung ^never
“peristyllium abomino*! numquam in peristyllium iterum veno!” infans clamavit, et ad cubiculum currauit. *I hate
tres menses* erat ita#. Rufus in peristyllium non veniebat. *months #this way
tandem Aemilia Rufum ad fundum* cepit#. Aemilia Rufo apiatorem^ *farm #took ^beekeeper
demonstravit*. apiator apes non tangebatur sed alvearium# aperuit^ *showed #beehive ^opened
et mellen* cepit#. ecce! apes apiatorem non pungebant^! apiator Rufo mellen* portat. *honey #took ^did not sting
Rufus gustat* et ridet. nunc apes non timet# quod apes non tanget^. *tastes # does not fear ^does not touch

hora secunda* est et Marius cum Corinthus ad gymnasium ambulat. gymnasium est ludus# *maybe 7:00 am #school
iuvenibus* et huc docet# rhetor^ Epimenes. *for youths #teaches ^rhetorician
primus sunt controversiae* de physice#. Empimenes nuntiat, "mundus^ est globosus, *debates #natural sciences ^world
non aequor*. linguae Latinae." necesse est omni discipuli# argumenta^ *flat #students ^proofs
huis sententia* linguae Latina explicare#. tum Epimenes nuntiavit^, "mundus est aequor, *of this opinion #to explain ^announced
non globosus. linguae Graecae" nunc necesse est discipuli argumenta* explicare oppositae sententiae#, linguae Graecae. *proofs #opinion
secundus sunt controversiae* de artium#. Epimenes nuntiat, "statuarius^ *debates #about the arts ^sculpture
est amplissima* de artium. linguae Graecae." et discipuli argumenta sui# explicant^. *highest #their proofs ^explain
nunc, "saltatio* est amplissima artium. linguae Latinae." iterum discipuli argumenti sui explicant. *dancing
tertius sunt controversiae* legis#. Epimenes causam^ describat et nuntiat, *debates #of law ^a case
"vir pecuniam debet*. linguae Graecae." et postea#, "vir pecuniam non debet. linguae Latinae."... *owes #later, after that
ubi Marius meridiem* ad villam revenit, fessissimus# est. *at noon #very tired

Marius est non laetus. “cur necesse est mihi ad gymnasium venire? difficilissime est. non necesse est patro . non necesse est matrae aut Flaviae.” Corinthus ei* respondebat,” aude# hic fabulam antiquam, Mare:” *to him #listen to

olim milites Romani non laetus erant. “in proelio* et in mare# mortuum invenimus^, *battle #sea ^we find
 sed duces* et senatores in urbe et in villis manent#. cur necesse est nobis solus^ laborare *leaders #stay ^alone
 et in periculosum* venire#? cessamus^!” *danger #to come ^we quit

Mennenium Agrippa militibus audivit* et eos# haec fabulam narravit: olim erat controversia^ *listened to #them ^debate
 in corpore humano*. membra# ventrem^ vituperabant. ‘nos semper laboramus sed venter^ *human body #organs, parts ^stomach
 solus* cibum simper# consumit.’ *only #all the time
 manus dixit, “ita vero! cesso*!” *I quit
 et ora* dixit, “ego quoque cesso#!” *mouth #I quit
 et pedes* dixerunt, “non iterum ambulamus! cessamus#!” *feet #we quit
 nunc venter in magno periculo* erat quod cibum non accipiebat#. sed membra ventrem *danger #receiving
 non superaverunt*. membra quoque in periculum erant, quod venter alimentum# membra corpori dat^. *overpower #sustenance ^gives
 itaque oculi* dixerunt, “nos iterum vidimus.” *eyes
 et pulmones* dixerunt, “nos iterum aspiramus.#” *lungs #are breathing
 et cordis* dixit, “ego iterum pulso#.” *heart #am beating
 tandem omnia membra laboram suam agebant* et corpore humanis iterum sanus# erat. *carried out #healthy
 Roma est sicut* corpus humanus.... *like
 quoque domus et familia sunt sicut corpus humanus. omnes partes laborae suae* habent *their
 ut* totum domum et familia sanus# conservare^. *in order #healthy ^to keep

mercator et uxor sunt hospes et cum Severo et Aemiliae cenant. Libus pisces in triclinium portat. Severus pisces gustat. “optime!” dicit et dominus coquo signum dat. itaque coquus pisces hospitibus fert. hospes pisces gustant. pisces hospitibus quoque delectant. “prima!” inquit mercator. “ita vero!” inquit uxor. omnes hospes pisces et coquum laudant. Libus est laetissimus.

tum praestigiator* triclinium intrat. hic vir duo pilas# praestigis agit^. * juggler #balls ^is juggling
 Severus praestigiato malum* iactat. ecce! nunc ille# malum et duo pilas praestigis agit^. *apple #he, this guy ^is juggling
 Severus poculum tollet* et amico signum dat#. mercator poculum praestigiato^ iactat. *raises #gives ^to the juggler
 simulatque* praestigiator mercatori# pilam iactat et poculum quoque praestigis agit^. *at the same time #to the merchant ^is juggling
 nunc pila*, malum#, et poculum in aero sunt^. *ball #apple ^are in the air
 uxor mercatori* ridet at plaudit. Severus nunc uxori# signum dat. uxor mercatori cogitate^. *of the merchant #to the wife ^thinks
 tandem femina crepidam* praestigiato# iactat. simulatque ille^ feminae pilam iactat et crepidam* *sandal #to the juggler ^he, this guy
 quoque praestigis agit. nunc malum, poculum, et crepidam* per aerum# simulatque circumvolunt^. *sandal #through the air ^fly around
 omnes* plaudunt quod hic difficilissime# est! *everyone #very difficult

Libus porcum* in triclinium portat. Severus porcum* gustat et signum dat. coquus porcum* quoque hospitibus fert#. *pork #brings
 Scura plus* vinum hospitibus offert... *more

(Amanita muscaria – the “death angel”)

ver* est et Rufus est non laetus. in hortum spectat et dicit, “iterum pluit#. semper ^pluit#. *spring #is raining ^always
ego in villam manere* nolo!” sed tandem pluvia cessat# et sol apparit^. *to stay #rain stops ^sun appears
Libus e* culinam venit et vocat, “Rufe, vene! nos in silva fungi# quaerimus^.” *out of #mushrooms ^we are looking for
“euge!” Rufus clamat. “ego quingentum* fungi invenivero#!” *five hundred #will find
itaque Libus, Marius, Scura, et Rufus ad silvam ambulat. omnes* cannistrae# portant. *everyone #baskets
plerique* fungi sunt fulvi# aut albi#, sed Rufus fungum rubrum^ invenit. *most #brown or white ^red
“euge! fungus felix* est!” Rufus susurrat# et fungum rubrum consumit. mox stomachum suum valde mordet^. *lucky #whispers ^hurts
Rufus ad Scuram venit et totam rem* narrat. “eheu!” ancilla clamat. “hic fungus est veneficus#! Candide! Iule! vene!” *whole story #poisonous
Libus et Marius adveniunt* et Scura totam rem narrat. Libus statim# digitum^ *arrive #immediately ^finger
in gulam* Rufi trudet#, sed Rufus non vomere^ potest. *throat #shoves ^to vomit
“Mare, curre ad culinam! fere* aquam et ollam# sinapis^!” *bring #jar ^of mustard
ubi Marius revenit, Libus sinapem* et aquam commiscet#. “Rufe, “ coquus dicit, “hic bibe^! omnes!” *mustard #mixes ^drink
Rufus perterritus omnem sinapem bibit. statim* vomit et mox# stomachum non mordet^. *immediately #soon ^doesn't hurt
ita* Libus vitam# Rufi ^servavit. *in this way #life ^saved

(Actors in a Pompeii wall painting.)

Gesoriacum parvum* theatrum habet. theatrum est prope# foro et ab colle fabricatus^. *small #next to ^made from a hillside
 actores itiones* ad theatrum veniebant et tota# urbs erat otiosa^. familia Quillius ad theatrum veniebat *traveling #whole ^on holiday
 et omnes actum primum* avide# expectant. *first act #eagerly

actus primus est fabula* comica. dominus in fabulam stomachum malum# habet. *play #bad, sick
 uxor medicum* arcessit#. servus callidus^ nomen medici audit et agnovit. *doctor #summons ^clever
 medicus est fraudator*! ubi medicus advenit, ancilla eum# ad tablino ducit. medicus osculum^ *fraud, quack #him ^kiss
 cupit et ancillam circum scaenam* agitat#. spectatores cachinant^. *stage #chases (around) ^laugh

tandem medicus ancillam capit*, sed servus callidus# et coquus obesus^ intrans. *captures #clever ^overweight
 servus et coquus medicum rapiunt* et vidulum# suum aperiunt^. coquus ex vidulum# *seize #valise, bag *open
 medicamentum* suum extrahit#. servus callidus nasum coqui tenet^. *medicine #take out ^holds (the nose of the cook)
 simulatque*, coquus nasum medici tenet ut# medicus ora aperet^. coquus medicamentum *at the same time #so that ^open (his mouth)
 in oram medici effundet*. stomachus medici dirumpit#! spectatores valde cachinant^ et plaudunt. *pours #explodes ^laugh

post fabulam comicam, actores magnam picturam in scaena* poniunt#. pictura est mare^ *stage #place ^the sea
et undas*, luna et stellae#. saxum falsum^ pro picturam quoque in scaene poniunt. *waves #stars ^fake rock
tum puella pulchra scaenam intrat et in saxum sedet. puella suavissima* cantat# et spectatores tacite^ audiunt. *very sweetly #sings ^quietly
nympha maris* lacrimat# quod corporem nautae^ *nymph of the sea #cries ^body of a sailor
inveniebat*. multi spectatores quoque lacrimant#. *she has found #also cry
dum* actores picturam et saxum ab scaena extrahunt#, tibicen^ scaena intrat. *while #remove ^flute player
tibicen canorem* laetem ludet# et actores magnam caveam^ in scaena *tune, melody #plays ^cage
volvent*. in cavea est magna ursa#. actores caveam aperiunt^ et ursa ex caveam venit. *roll #bear ^open
ursa tibicen* appropinquat#! sed tibicen# tibiam^ *flute player #approaches ^flute
tollet*. ecce! ursa stat sicut# homo, et saltat^! *raises #like ^dances
tandem, cum canori laeti*, tibicen ursam iterum in caveam# ducit^. *happy tune #cage ^leads

post spectaculum* multi actores spectatores salutabant. Scura tibiceno rogat, “quo modo# tibiae^ *show #how ^with a flute
 ursam tractare*?” tibicen ridet at dicit, “haec tibia# est magica, “ et tibicen Scurae haec fabulam narrat: *control #flute
 abhinc ducenti anni* erat parva urbs quae# multi mures^ inhabitant. *200 years ago #which ^mice and rats
 quondam*, tibicen vericolor# in urbem adveniebat et dicebat,“ego omnes mures ab urbem extrahere^ possum, *one day #motleyed ^remove
 sed necesse est mihi septacentum* aureii# habere.^” *seven hundred #gold pieces ^to have
 cives* respondebant, “nos accipimus#!” sed tibicen non credebant^ *citizens #we accept ^did not believe`
 itaque tibicen vericolor canorem laetem* ludebat# et per totam urbem ambulabat. omnes mures, parva et magna, *happy melody #played
 atra et rava*, tibicenem ex urbe consequi# sunt#. tibicen mures ad montem ducebat^ *black and gray #followed ^led
 ecce! mons* aperivit# et tibicen vericolor mures in montem ducebat.^ *mountain #opened ^led
 mons* lente# claudebat^ et cives valde celebrant. *mountain #slowly ^closed
 postridie*, tibicen vericolor in forum advenit. civibus# nuntiavit^, *next day #to the citizens ^he announced
 “ego mures extraxo*. nunc necesse est vobis# septacentum aureii mihi dare.^” *have removed #for you ^to give

“maximus gratias tibi agimus “ cives dixerunt, cachinans*,”sed necesse est nobis# aureii nostri retinere^. *laughing #for us ^to keep
tot pauci* habemus. salve# atque vale^!” *so few #good luck ^and goodbye

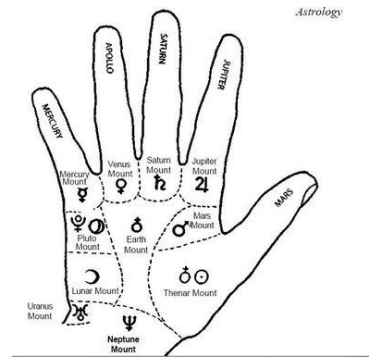
tibicen vericolor nihil dixit sed incipiebat* canorem aliam# ludere^. *began #a different melody ^to play
iterum per totam urbem ambulabat sed iam omni liberi* eum# consequi^ sunt^! *children #him ^are following
cives tibicenem et liberi* impedire# non poterant^. tibicen liberi* ad mons ducebat. *children #to hold back ^were not able
mons aperavit* et tibicen omni liberi urbis# in montem ducebat. mons iterum claudebat^. *opened #of the city ^closed

posthanc multi anni*, ego et amicis in hoc montem veneri eram#. *many years after this #was hunting
cavernam inveniebamus* et facibus# reveniebamus^. *we found #with torches ^we returned
in cavernam erat ossium* compages*, et in manis suis# erat haec tibia^. *skeleton #its hands ^flute
tibia capiebam* et tibia ipsa# me ludere docebat^.

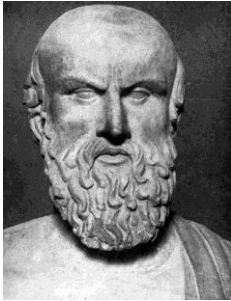
itaque, semper canorem aptem* scio# et canorem ludere^ possum. *correct tune #I know ^to play

Scura Luiciae rogat, “tibicinem credis*?” *do you believe

“minime..” Lucia respondet et ridet. “sed fabulam bonam narrat.”

Severus cenam magnificam dabat*. multi hospes aderant#. Atterus hospitibus^ *gave #were there ^for the guests
 fortunae praedicebat* et Scura spectavit. postea#, Atterus erat ebrius^ in peristyllium. *predicted #afterwards ^drunk
 astrologus pisces in piscinam* spectavit et colloquium# volebat^. *fishpool #conversation ^wanted
 pisces tamen* non respondebant itaque Atterus obdormavit#. Scura intrat. *however #went to sleep
 ancilla Atterum excitat*, et rogat,”quid sunt stellae#? quid est fortuna mea?” *wakes up #stars
 “stellae?” inquit,”stellae sunt oculi* et mani# deorum^. *eyes #hands ^of the gods
 stellae omnes, benignis* et crudelis# vident. per totas vitas ad mortem^, stellae omnes homines spectant, *kind #cruel ^until death
 ubi homo iterum* natus* est, stellae sunt mani# deorum# et fortuna hominis fingent^.” *born again #hands of the gods ^form
 Scura rogat, “cur dei fortunae* nostrae# fingent^?” *fates #our ^shape
 “ut homines docere* quid bonus# est et quid malus^ est.” respondet Atterus. *to teach #good ^bad, evil
 “sed quid necesse est mihi videre*? quid est fortuna mea?” clamat puella. *to see
 “quid est diem natalis?” astrologus rogat, sed Scura tacet* et terram# spectat. “non scis^? *is silent #ground ^you don’t know?
 ... noli* lacrimare#! ostende^ mihi manum tuam...” *don’t #cry ^show
 itaque Atterus Scurae bonam* et veram# fortunam aperivit^. *good #true ^revealed

(Bust of Aescyllus, a Greek from Sicily)

Libus cenam in canistrae* parat et Scurae explanet#: *baskets #explains

abhinc pauci anni* agricola# cum plaustrum^ ad Gesioricum veniebat. *a few years ago #farmer ^cart,wagon

circum tortum* in via, convicium# audivit. agricola caute procedebat et aquilam^ I *twist #cry, shout ^eagle

in caelo* videbat evolans#. tandem corporem^ in via spectebat. corpus^ erat senex. *sky #flying away ^body

caput senis erat totus calvus* et mortalus fractus. prope senem erat testudo# cum chelysi^ fracti. *bald #turtle ^shell

agricola senem in plaustrum* ponebat#. testudinem^ quoque in plaustro ponebat# *cart, wagon #placed ^turtle

quod mortem senis* explanare# volebat^. ubi in urbem veniebat, civibus dixit, *of the old man #to explain ^wanted to

‘caput calvus* erat sicut saxum levum#. aquila certe per errorum^ testudinem *bald head #flat rock ^by mistake

in capitem calvum demissit* ut chelyn# fractare.^’ *dropped #shell ^to break

cives Severum arcessunt* et gubernator# urbis^ dixit, ‘hic senex erat Aescyllus, amicus meus. *summoned #governor ^of the city

poeta docta* erat et nulla familia habet. ego omnes funebris# curavero^.’ *skillful #about the funeral ^will take care of

“et hodie,“ Libis addidit, “ad sepulcrum* Aescylli venimus ut eum# honorare.” *tomb #him

post meridiationem*, Severus et uxor Amelia, filius Marius, Libus et Scura vehiculum# ascendant^ *siesta #carriage ^boarded
 et urbem exiunt. Timeo vehiculum ad sepulcrum Aescylli aurigat*. hoc sepulcrum est inter multi sepulcri *drives
 iuxta* viam negotiosam#. haec verba super porta sculptula^ sunt: *next to #busy ^carved
 “manete vicine*. impertete# iocum et rumisculum^. amicus tuus Aescyllus audire vult.” *wait neighbors #share ^a joke and some gossip
 aquila* et testudo# sunt quoque in muros^ sepulcri sculptula. *eagle #turtle ^walls
 Timeo et Scura mensam et sellae* explicant#. mox amici alii^ Aescylli adveniunt. *chairs #set out ^other
 tibicenes* et tympanist# quoque adveniunt. Libus et coquus alius^ cibum et vinum offerant. *flute players #drummer ^another
 amici Aescylli cibum consumunt, vinum bibunt, cantant*, et fabulae# Aescylli^ narrant. *sing stories# ^about Aescyllus
 omnes sunt laete et saepe* cachinant#. *often #laugh
 interdum*, pauci# amici sepulcrum intrant. hi amici flores ferent^ *now and then #a few ^bring
 et vinum in cavum* in sepulcro effundent. itaque amici Aescylli eum honorant et umbram# suam laetificant^. *hole #ghost, spirit ^gladden

hora secunda est et Marius cum Corinthus iterum ad gymnasium ambulat. Epimenes meditationem* primam nuntiat: *exercise

“Euonymus villam splendidam, multos servos, et magnas divitas* habebat. erat optimus quoque vicinus#, *riches #neighbor
optimus hospes*. uxorem valde amabat et servos leniter# tractebat^. *dining companion #gently ^handled

Euonymus tamen in theatro saepe* sedebat. theatrum erat vacuum#. nulli actores fabulam agebant^. *often #empty ^performed
nulli spectatores scaenam* spectabant. sed Euonymus laete# sedebat et interdum^ plaudebat. *stage #happily ^now and then

‘Euonymus est insanus.’ dixerunt vicini*. *neighbors

tandem amici medicum* arcesserunt#. medicus* Euonymum inspiciebat et eo elleborum^ dedit. *doctor #summoned ^hellebore
postquam elleborum consumpsit, erat sanus. non iam* in theatro vacuo# sedebat. *now #empty

‘nos te servavimus.*’ dixerunt amici. ‘tu eras insanus. ecce! nunc# es sanus!’ *have saved #now

‘vos me non servavistis.’ Euonymus respondebat. ‘vos me occidistis* quod voluptatem# meam *have destroyed #joy, delight
abrupuistis!*’ *have torn away

itaque discipuli*, linguae Latinae: ‘amici et medicus optime agebant#...’ *students #acted

nunc linguae Graecae: ‘amici et medicus improbe* agebant...’ ” *improperly, wrongly

hodie discipuli multi fabuli disceptabant*, et ubi Marius domum adveniebat erat fessissimus#. *debated #very tired

honocis,*ubi Severus et familia cenebant, Marius fabulam Euonymi narravit. Atterus vinum cibum**que**# portat.   *tonight #and
 cum* Marius fabulam confecit#, Severus Mario rogat, “habes**ne** sententia^?” et astrologus respondet: *when #had finished ^opinion

“elleborus est medicamentum* mirabilum. olim in foro Lugduni erat haruspex# nomenclaturam Haterus qui^   *medication #seer ^who
 cum cani ‘dicenti’* praesagia# fecit. unus latratus^ ‘ita vero’ portendet et duo latrati ‘minime’ portendet.   *’talking’ #predictions ^bark
 canis ita* quoque annis, pecunia, et cetera numerare poterat. certe# haruspex signa occulta^ cani dedit,   *in this way #of course ^secret
 sed nemo* signa conspiciere poterat. igitur Haterus pecuniam# saepe^ complebat.   *no one #money bowl *often

quondam* tamen, haruspex alius# in foro apperuit. hic haruspex vericolor psittacum^   *one day #another fortune teller ^parrot
 secum* habebat, et psittacus ‘ita vero’ et ‘minime’ etiam# *dicere* poterat, numerare**que**^!   *with him #even ^and count

mox haruspex novus omni pecuniam collegere poterat, Haterus nihil.

necesse erat Hatero animal mirabilissior* habere. primus satis# elleborum emebat^   *more miraculous #enough ^bought
 deinde pastorem* inveniebat qui ovem# gravidam^ habebat....   *shepherd #sheep ^pregnant

.....post septem menses* Haterus iterum in foro apperuit#. canis et quoque agnus^secum habebat. *months #appeared ^lamb
 saccus* caputem agni totam celavit#. ubi ad locum proprium advenit, turbae^ clamat, *sack #hid ^to the crowd
 ‘manete* et spectate agnus deorum#! a aspecto singularo#, agnus deorum# omnes videt *stay #of the gods ^with a singular vision
 et cani familiari* communicat! venet# filius domum ab mare? erit^ maritus novus fidelis? *dog companion #might...come ^will...be
 agnus deorum omnes videt! ecce!’

itaque Haterus saccum ab capitem agni traxit*. eheu! turba non in admiratione clamat, sed in horror singultat#. *pulls #gasps
 agnus Hateri unus oculum habebat, media in capite! feminae quiritabant*, viri rudiviunt#, femina gravida^ *screamed #roared ^pregnant
 sensim amissit*, quod homines in Gallia credent# deformetes contagio essent^. *fainted #believe ^to be contagious

feminae et puellae fugiebant. sed viri et pueris Haterum et agnum petiverunt*, ferociter verberabant#, *attacked #beat
 et e forum urbemque* agitabant.#” *and city #chased

“fortasse* “ inquit Severus, “elleborum non solus# insania curat, sed quoque insania continent^. *perhaps #not only ^contains
 quomodo* tu haec fabulam scis#? erasne tu in foro cum psittico?” sed Atterus solus^ cachinavit^. *how #know ^only laughed

cum autumn, iterum actores itiones* adveniebant . media nox Scura hortum intrat, ad arborem venit, *traveling
et duo nummos* argenti# effodit^. cur ancilla hoc facit? *coins #silver ^digs up
antea*, ubi Atterus puellae fortunam suam aperavit#, hoc addidit, “tu duo animala sacra^ habes. *earlier #revealed ^sacred
lupus est animal gentis tuae*” (Scura erat attonitus. quomodo# Atterus hoc scit^?) *of your clan #how ^know
“lupus tibi acumen* furtivum# dat. aranea est animal sacrum tui^ ipse^. *cunning #stealthy ^of you yourself
aranea tibi scientiam* et patientiam dat. felixissima es! ambo# illi^ sunt tibi fratris fortissimis!” *skill, knowledge #both ^of these
nunc, Scura inter actoribus compunctor* quaerit. tandem eum invenit et dicit, “nihil mea# ipse# habeo. *tattooist #of my own
vestimenta* mea solus delegata sunt. vilissima# gemma est mihi non licet^. *clothing #cheapest ^permitted
sed brevis* haec nummos habeo. duo tincturae# emere^ volo.” *briefly #tattoos ^to buy
“paeniteo*, ancilla.” inquit compunctor. “sed etiam# corpus tuus attinet^ non tibi. *I’m sorry #even ^belong
nihil facere possum. quacumque* ego tincturae poneo, in thermis# apparaverant^.” *wherever #baths ^will appear
“etium* funditus# pedes?” itaque Scura duo tincturae emebat, aranea et lupus, *even #on the bottom
dexter* et sinister#, et haec tincturae attinet^ ea^ sola^. *right *left ^belong to her alone

post cenam, servi in culinam laborant, frusta* consumiunt, et fabulae narrant. Libus vinum bibit, *leftovers
rapion* consumit, et dicit, “mater mea in Gallia mihi haec fabulam naravit: *radish
olim erat maritus et uxor quae liberi* diu# cupiebant^. tandem uxor infantem expectabat. *children #for a long time ^wanted
villa magna erat prope domum suam et in horto villae erat rampiones pulchrae. *radishes
uxor ad haec rampiones valde esuriebat*. uxor maritum iterum et iterum mendicabat# rampiones ea ferre^. *hungered for #begged ^to bring
itaque maritus noctu* in hortum ibat# ut^rampiones uxori capere^ *at night #went ^in order to....take
subito anus* apperuit# et dixit, ‘rampiones sunt mea! nunc te occidivero^!’ *old woman #appeared ^I will destroy
maritus sciit anus venefica* esset* et clamat, ‘parce!# uxor mea infantem expectat *to be a witch #mercy
et ad haec rampiones valde esurit*. da mihi vitam# meam et hi rampiones! quidvis^ postule!’ *hungers for #life ^whatever you want
‘bene. infans erit* puella nomen Rampion. ubi puella est septem anni aetate#, necesse est mihi eam capere.’ *will be #years old
maritus consentiebat*, domum rediit, et uxori totam rem narravit. uxor lacrimabat#, sed rampiones consumavit, *agreed #wept
et infans natus erat. maritus et uxor puellam Rampion nominebant et post pauci* anni* compactum# *a few years #agreement
cum veneficae didiciunt*. sed diem septem natalis, maritus et uxor lectum filiae vacuum# inveniebant#...” *forgot about #found empty

"...Rampion alta* in turri# veneficii multi anni habitabat. turris scalae^ et portam non habebat. *high #tower ^stairs
 ubi venefica ad turrem reveniebat, Rampioni vocebat, 'Rampione, Rampione, demitte crines tuas!'
 deinde Rampion gradum* suam circum unicum# torquebat^ et demisset. venefica gradum* longum *braid #hook ^twisted
 ascendebat et per fenestram* turrem intravit. *window
 quondam procer* venerus# equitabat et Rampionem cantans^ audivit. turris adveniebat, *chieftan's son #hunting ^singing
 sed porta non inveniebat. procer se* in vepribus# celat*. ubi venefica reveniebat, procer spectabat *hid himself #thorns
 et audivit quomodo* venefica turrem intravit. ubi venefica turrem discedit, procer vocebat, 'Rampione, Rampione,
 demitte crines tuas!' Rampion procerem videbat, gaudebat*, et gradum# eo^ demisset. *rejoiced #braid ^to him
 ubi venefica aberat*, procer saepe Rampionem visitabat. venefica tamen de procerem inveniebat. *was away
 iratissime, anus gradum Rampionis absecavit* et unicum adligebat#. Rampionem ad terram *cut off #tied to
 et in silvam postulavit*. deinde venefica procerem avide# expectabat. *ordered #eagerly
 postridie procer adveniebat et procedebat gradum ascendere. sed in fenestra anus, non Rampion, aperuit! venefica clamavit,
 'tu non iterum Rampionem spectaveris*! numquam#!' tum venefica, gradum absecatus^ *will see #never ^cut off
 tenens*, procerem in vepres# iactebat. vepres# oculi proceris perfixiunt^ *holding #thorns ^pierced
 et eum caecus* faciebat. in silvam lapsebat#, lacrimans..." *blind #stumbled

"...multi menses procer caecus in silvae aberrabat*, radices# et fungi edens^. *wandered #roots ^eating
 pudebat* caecus domum redire. quondam# cantem^ audivit et vocem agnoscovit. erat vox Rampionis! *he was ashamed #one day ^song
 procer sonitum* quaerebat# et tandem Rampion eum conspiciebat. puella ad procerem curravit *sound #looked for
 et eum lacrimans amplectibat*. lacrimas# in oculi proceris cedunt^ et procer iterum videre poterat. *embraced #tears ^fell
 procer cum Rampion domum rediit et eam in matrimoniam ducebat."

Timeo rogat, "sed quid accidit* veneficae? nonne procer et pater ultionem# quaerebant.^" *happened #revenge ^sought
 "certe." Libus respondet. "procer et regulus* ad turrem cum militibus# reveniebant. *chieftain #soldiers
 gradum* absecatus# in vepribus# inveniebant. ubi venefica procerem in vespes# iactebat, gradum* *braid #cut-off #thorns
 ex manis elapsebat*. venefica turrem non exire poterat. anus, a siti# et fami insanus, e fenestram saliebat.^ *slipped #thirst ^jumped
 os compagenes* in vespes dependebat. procer et regulus domum rediunt, duo liberi# natus^ erant, *skeleton #children ^born
 et omnes feliciter* posthanc# vivebant." itaque Libus poculum hausit^. *happily #after that ^drank up

interdum*, necesse est Severo Quillio ad basilicam venire et causae# iudicare^. quondam amicus *now and then #cases ^to judge
 nomens Plautus basilicam intravit. duo servi secum* habebat et hi servi tertium servum traxiunt.# *with him #were dragging

Plautus est vir dives* et multas res pretiosus in cella# habebat. sed fur noctu^ veniebat et candelabrum *rich #storeroom ^at night
 aureum abstulit*. proxime# noctu urnam argentiū abstulit.* Plautus servos suos de furtis^ rogabat, *stole #the next ^theft
 sed nemo* furem viderat. *no one

Plautus tres servos igitur* elegit. unus servas cellam primam partem noctis custodire# debebat^; *therefore #guard ^should
 alter servus mediam partem noctis, tertius tertiam partem. sed ubi mane* erat, fur tripodas# *morning #tripod artwork (as above right)
 pretiosissimos abstulerat. *very precious #had stolen

“fur est servus meus.” Plautus procuraturo* dixit. “unus ex his tribus servis tripodas abstulit.#” *to his steward #stole

“optimus est nobis Atterum in villam Quilliam consultare*.” respondebat procurator. “hic vir est astrologus et *to consult
 multos res* occultos* intellegit.” itaque villam discedebant# ut Atterum consultare.... *secretive things #they left

...Plautus et procurator* ab villam Quintilliam cum tres virgas# reveniebat. dominus illos^ tres servos *steward #sticks ^those
in tablinum vocavit. “quis est fur? rogavit, sed nemo respondebat. Plautus igitur* tres virgas servis tradidit.# *therefore #handed
“virgae* sunt magicae. virga* quam# furi trado mane longior erit^.” *stick(s) #which ^will be
deinde omnes servi ad cubicula discesserunt*. servus qui# fur erat valde perterritus erat. “mea virga” *left #who
cogitavit*, “mane longior erit.” itaque virgam dentibus# brevior^ fecit^ *he thought #with his teeth ^made shorter
sed eheu! virga non erat magica. non erat mane longior; brevior erat.
Plautus servos in tablinum congregavit. * “quis habet virgam brevior^? servus qui virgam brevior^ habet est fur.” *gathered
Plautus causam* Severo explicat et servum nocens# designat. Severus sibi^ inquit, *case #guilty ^to himself
“hic Atterus est verbero* callidissimus. Corinthus emptionem# persapiens^ fecit.” *rascal, rogue #purchase ^wise

Marius ab gymnasium domum revenit. Rufus ad fratrem currit et dicit, “narra mihi fabulam a* gymnasium*!” *from the school
itaque Marius haec fabulam fratre narrat:

“olim erat urbs nomen Illium. Illium regem habebat nomen Paris et hic rex feminam pulcherrissimam nomen Helena amabat. Helen
quoque Paris amabat, sed eheu! Helena uxor regi* Graeci* erat. *of a Greek king

tandem, Paris Helenam rapavit* et eam ad Illium cepit#. *seized #took

omnes reges Graecae irratissimi erant. hi reges multi naves collegebant* et ad Illium navigabant. *gathered

bellum incipiebant* ut# Helenam recepere. hoc bellum septem anni edurabat^! *they began #in order ^lasted

tandem, Graeci consillium callidum capiebant.* ingentum# equum^ *got a clever plan/idea #huge ^horse
lignum* faciebant. deinde omnes naves Graecae ab# Illium navigabant. cives urbis credebant^ *wooden #away from ^believed

equum lignum donum deibus* esse. omnes cives equum in urbem traxerunt# et valde celebrant! *for the gods #dragged

multum vinum bibebant sed media nocte, equus ligneus aperivit* et pauci# milites Graeci emergebant. *opened #a few
hi milites portae urbis aperiverint* et omni Graeci, qui# nunc ad urbem reveniebatur^ erant, *opened #who ^returned

urbem intraverunt. itaque, Graeci tandem Illium superaverant.* “ *overcame

Scura Rufum dormire parat et Rufus dicit, “narra mihi fabulam, Scure.” itaque ancilla Rufo haec fabulam narrat:

olim erat senex* nomens Alator. hic senex piscator# erat. parvam navem^ habebat *old man #fisherman ^little boat
sed pauperissimus* erat. quondam# Alator piscem aperit^ et annulum invenit. *very poor #one day ^opened
“euge! annulus est felix*!” dicit, et senex annulum circum# digitum^ ponit. *lucky #around ^finger
postridie* tempestas# Alatorem et navem ferociter percussit.^ *the next day #storm ^struck
“da* mihi auxilium#, annule !” senex dicit. mox tempestas cessat^. *give #help ^stops
piscator annulo dicit, “gratias maximas tibi ago, annule .”
septem* dies posthanc#, tempestas iterum Alatorem et navem percussit^. *seven #after that ^struck
“da mihi auxilium, annule!” Alator iterum dicit. sed tempestas non cessat.
tempestas navem in insulam* longinquam# impellat^. *island #far away ^drives
mane*, senex piratae# in insula videt. sed piratae senem et navem non videre potent^! *in the morning #pirates ^cannot see
“gratias, annule!” Alator dicit. piratae aureum* humabant#! *gold #were burying
ubi piratae discedaverunt*, piscator aureum effodiebat# et in navem ponit. *had left #dug up
senex domum* navigabat* et posthanc feliciter# semper vivebant^.

introduce pluperfect (-verat 'had done')?

threptus

Tar baby

Damocles SLS 15 ?

Death under tree SLS 24

Procrustes SLS 16 ?

Plague?

chew ginger for seasickness.

Severus Quintillius

Aemilia – uxor Gesioricum

Marius – filius (15)

Flavia – filia (12)

Rufus – infans (5)

Libus – coquus

Atterus -astrologus/hortatur

Corinthus – procurator/scriba

Petro – vilicus

Lucia – ornatrix

Timeo - agaso

Epimenes - rhetor

ABL – AB, AD, PRO, SUPER, CUM, EX

ACC - POST, CIRCUM, PER, INTER, INTRA, PROPE

DAT/ACC - IN

